

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
ДВНЗ ПДАБА
проф. В. І. Большаков

2018 року

ПРОГРАМА
вступних випробувань
освітнього ступеня _____ **магістр**
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»
(шифр і назва напрямку або спеціальності)
за освітньо-науковою програмою «Геодезія та землеустрій»

ВСТУП

Програма вступних випробувань складена відповідно до освітньої програми підготовки магістрів за спеціальністю 193 «Геодезія і землеустрій» освітньо-професійної програми «Геодезія і землеустрій».

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ВИПРОБУВАНЬ

1.1. *Метою вступних випробувань* є перевірка і оцінка знань абітурієнтів з нормативних дисциплін професійної підготовки і дисциплін за вибором вищого навчального закладу.

1.2. *Основними задачами вступних випробувань* є виявити якість знань абітурієнта, теоретичну і практичну підготовку абітурієнтів до вирішення професійних задач, що відповідають кваліфікації магістра.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати :

- знати нормативно-правові засади забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні;
- категорії земель, цільове призначення земельних ділянок;
- компетенцію органів державної влади і органи місцевого самоврядування у сфері землеустрою;
- теоретичні основи геодезії, вищої та інженерної геодезії, топографічного і тематичного картографування, складання та оновлення карт, дистанційного зондування Землі та фотограмметрії, землеустрою, оцінювання нерухомості і земельного кадастру;

вміти :

- кваліфіковано виконувати схеми землеустрою, приймати участь у розробці регіональних та локальних програм, схем, проектів, робочих проектів, інвентаризації земель, технічної документації при землеустрої;
- застосовувати методи наукових досліджень, використовувати різні способи організації території та формування правового режиму землекористування, створення сприятливого середовища і поліпшення природних ландшафтів, розробляти системи заходів із збереження, відновлення і підвищення родючості ґрунтів, запобігати деградації земель від негативних явищ;
- застосовувати методи і технології створення державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, топографічних знімачів місцевості, топографо-геодезичних вимірювань для вишукування, проектування, зведення і експлуатації інженерних споруд, громадських, промислових та сільськогосподарських комплексів з використанням сучасних наземних і аерокосмічних методів.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Дисципліна 1. «Землеустрій»

1. Основні поняття та визначення.

Поняття землеустрою. Основні визначення. Структура земельного фонду України. Земельний фонд у складі європейських земельних ресурсів та сучасний стан використання. Адміністративно-територіальний устрій України.

2. Категорії земель.

Землі сільськогосподарського призначення. Землі житлової та громадської забудови. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення. Землі оздоровчого призначення. Землі рекреаційного призначення. Землі історико-культурного призначення. Землі лісгосподарського призначення. Землі водного фонду. Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

3. Властивості землі.

Класифікація угідь. Сільськогосподарські і несільськогосподарські угіддя. Властивості землі, які враховуються при землеустрої.

4. Основи землеустрою.

Призначення землеустрою. Принципи землеустрою. Види і різновиди землеустрою. Види документації із землеустрою.

5. Класифікація робіт із землеустрою на локальному рівні.

Зміст і склад документації із землеустрою. Проекти землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій; проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок; проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь; проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв).

6. Класифікація робіт із землеустрою на регіональному рівні.

Проекти землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб; проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів.

7. Робочі проекти землеустрою.

Рекультивативні порушених земель; землювання малопродуктивних земель; захисту земель від ерозії; захисту земель від підтоплення; захисту земель від заболочення; захисту земель від вторинного засолення; захисту земель від висушування; захисту земель від зсувів; захисту земель від ущільнення; захисту земель від закислення; захисту земель від забруднення радіоактивними відходами; захисту земель від забруднення хімічними відходами; захисту земель від забруднення промисловими відходами; підвищення родючості; консервації земель.

8. Класифікація робіт із землеустрою на загальнодержавному рівні.

Технічна документація із землеустрою щодо визначення та встановлення в природі (на місцевості) державного кордону України.

9. Технічна документація із землеустрою.

Зміст і склад документації із землеустрою. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в природі (на місцевості); технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюються права суборенди, сервітуту; технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок.

10. Інвентаризація земель.

Зміст і склад документації із землеустрою. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель для різних потреб.

11. Види обмежень і земельних сервітутів.

Право земельного сервітуту. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб і забудови. Добросусідство. Обмеження прав на землю.

12. Види власності і користування.

Державна власність. Комунальна власність. Приватна власність. Оренда. Земельний сервітут. Продаж земельних ділянок на конкурентних засадах. Продаж земельних ділянок або прав на них на підставі цивільно-правових договорів.

13. Органи державної влади і органи місцевого самоврядування у сфері землеустрою.

Органи, що здійснюють регулювання у сфері землеустрою. Повноваження Верховної Ради України у сфері землеустрою. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері землеустрою. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, у сфері землеустрою. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у

сфері земельних відносин, у сфері землеустрою. Повноваження обласних рад у сфері землеустрою. Повноваження районних рад у сфері землеустрою. Повноваження сільських, селищних, міських рад у сфері землеустрою.

14. Замовники і розробники документації із землеустрою.

Замовники документації землеустрою, їх права та обов'язки. Розробники документації із землеустрою. Освіта. Підвищення кваліфікації. Сертифікат на виконання робіт із землеустрою. Права і обов'язки розробників документації із землеустрою. Державний фонд документації із землеустрою.

15. Припинення прав на землю.

Підстави припинення права власності на земельну ділянку. Підстави припинення права користування земельною ділянкою. Добровільна відмова. Примусове припинення прав на землю. Викуп земельних ділянок для суспільних потреб. Конфіскація земельної ділянки. Особливо цінні землі та порядок припинення прав на них.

Дисципліна 2. «Геодезія»

1. Предмет геодезії. Зв'язок геодезії з іншими науковими дисциплінами. Історичний аспект розвитку геодезії. Роль геодезії в народному господарстві і обороні країни.

2. Загальні відомості про геометричне нівелювання III і IV класів. Призначення державної нівелірної мережі. Класифікація державної нівелірної мережі. Особливості нівелірної мережі у містах, населених пунктах та на будівельних майданчиках. Складання проекту нівелірної мережі та кошторису на виконання робіт. Проектування нівелірних ліній.

3. Види нівелювання. Геометричне нівелювання «із середини» та «вперед». Тригонометричне та барометричне нівелювання. Механічне, гідростатичне, гідромеханічне радіолокаційне, стереофотограмметричне, наземно-космічне нівелювання.

4. Нівелірні знаки. Класифікація реперів залежно від важливості та специфічних призначень. Способи закладки ґрунтових реперів. Типи марок, конструкція стінного репера.

5. Припади, що використовують для геометричного нівелювання III, IV класів

Головні вимоги до нівелірів, що використовують для нівелювання III, IV класів. Автоматичні нівеліри. Лазерні нівеліри. Прецизійні нівеліри. Цифрові нівеліри. Тотальні нівелірні станції. Головні вимоги до нівелірних рейок.

6. Будова, перевірки та дослідження нівелірів з циліндричним рівнем. Визначення коефіцієнта ниткового віддалеміра. Перевірка сферичного рівня. Перевірка правильності обертання труби навколо вертикальної осі. Перевірка сітки ниток. Перевірка циліндричного рівня.

7. Будова, перевірки та дослідження нівелірів із компенсаторами. Перевірка відсутності коливання верхньої частини нівеліра під час її обертання навколо вертикальної осі. Перевірка правильності встановлення компенсатором візирної лінії.

8. Перевірки та дослідження нівелірних рейок. Дослідження похибок дециметрових поділок. Визначення середньої довжини одного метра пари рейок. Визначення різниці висот нулів рейок. Визначення збігання площин п'ятки рейки з віссю нульової поділки рейки. Перевірка встановлення сферичного рівня на рейках. Застосування контрольної лінійки при дослідженні рейки. Визначення ціни поділки циліндричного рівня та збільшення зорової труби за допомогою рейки. Розрахунок кутового збільшення та видимого збільшення зорової труби. Дослідження руху фокусувальної лінзи. Вплив руху фокусувальної лінзи на відліки рейки. Джерела похибок, що спотворюють відліки рейок.

9. Нівелювання III та IV класів. Виконання нівелювання III та IV класів. Послідовність роботи на станції під час нівелювання III класу. Послідовність роботи на станції під час нівелювання IV класу. Склад бригади нівелювання III та IV класу. Запис результатів спостережень на станції в польовому журналі.

10. Похибки нівелювання. Приладні або інструментальні похибки нівелювання (неточне виконання головної умови для нівелірів, похибки поділок рейки, похибки встановлення рейки у вертикальне положення, похибки викликані прогином рейки).

Похибки, викликані зовнішнім середовищем (вертикальною рефракцією, коливанням зображень поділок рейок, кривизною Землі, осіданням башмаків, осіданням штатива). Особисті похибки спостерігача при нівелюванні (похибки відліків рейок). Зменшення та усунення похибок нівелювання. Точність нівелювання III та IV класів. Визначення похибки відліку та похибок установаження візирної осі в горизонтальний стан.

11. Зрівноваження нівелірних ходів та мереж. Зрівноваження висот окремого нівелірного ходу, прокладеного між двома реперами старших класів. Безпосереднє зрівноваження висот. Зрівноваження нівелірної мережі з однією вузловою точкою. Обчислення ваг ходів та середнього вагового значення висоти вузлової точки мережі з трьох ходів. Похибка визначення висоти вузлової точки.

12. Зрівноваження перевищень нівелірних мереж. Метод еквівалентної заміни. Нівелірна мережа з чотирма вузловими точками між якими прокладено шість ходів. Еквівалентний нівелірний хід. Похибка одиниці ваги. Зрівноваження нівелірної мережі порівнянням нев'язок суміжних ходів. Зрівноваження нівелірної мережі методом В.В. Попова.

13. Сучасні методи створення планових мереж. Триангуляція. Полігонометрія. Трилатерація. Супутниковий метод. Основні положення створення планових державних геодезичних мереж. Астрономо-геодезична мережа 1 класу. Основні вимоги до державної мережі 2 класу. Основні вимоги до державної мережі згущення 3 класу.

14. Мережі згущення. Схеми побудови полігонометричних мереж 4 класу, I та II розрядів. Схеми побудови трилатерації. Суцільна мережа. Стикові центральні системи. Поєднані центральні системи.

15. Класифікація полігонометрії за точністю, призначенням, способом вимірювання ліній. Траверсна полігонометрія. Віддалемірна полігонометрія. Світловіддалемірна полігонометрія. Паралактична полігонометрія. Оптично-віддалемірна полігонометрія. Радіовіддалемірна полігонометрія. Полігонометричні знаки.

16. Прив'язувальні роботи у полігонометрії. Види та завдання прив'язувальних робіт. Способи прив'язування. Передавання координат із високих (недоступних) точок на Землю (знесення координат). Пряма одноразова та багаторазова засічки. Визначення найімовірніших координат точки. Обернена одноразова кутова засічка (задача Потенота). Лінійна геодезична засічка. Контроль обчислення за збігом координат. Визначення координат двох точок за відомими координатами двох інших точок (задача Ганзена). Прив'язування пунктів полігонометрії до постійних об'єктів місцевості. Відшукування полігонометричних пунктів. Прив'язування до фасадів будинків. Прив'язування до кута будинку. Прив'язування до залізниці. Прив'язування до далеких предметів.

17. Будова та принцип роботи геодезичних супутникових систем. Принцип роботи систем визначення просторового положення точок. Будова глобальних навігаційних систем. Космічний сегмент. Сегмент керування. Сегмент користувача.

18. Супутникові методи визначення координат. Статичний метод визначення координат пунктів. Геометричний фактор зниження точності. Параметри місії, тривалість та довжини векторів під час роботи у статичному режимі. Визначення координат методом «стій/йди» («stop and go»), швидка статика, реокупація. Робота у режимі «кінематика». Проектування та рекогностування просторових супутникових геодезичних мереж. Радіальний та мережевий методи побудови мереж. Основи джерела похибок супутникових вимірювань і методи послаблення їхнього впливу.

Дисципліна 3. «Землевпорядні проектування і вишукування»

1. Методологічні основи землевпорядного проектування. Проектування в землеустрої. Землевпорядний проект як основа створення нових форм організації території. Предмет землевпорядного проектування. Розвиток проектування як стадії землевпорядного процесу.

2. Методика і технологія землевпорядного проектування.

Види технологій землевпорядного проектування. Документація із землеустрою. Стадійність землевпорядного проектування. Методика розробки проекту.

3. Зміст, завдання та принципи територіального землеустрою.

Поняття про територіальний землеустрій. Програми раціонального перерозподілу земельного фонду в галузях народною господарства. схеми землеустрою. Методологічні основи формування меж адміністративно-територіальних утворень. Особливості формування землекористування та організації об'єктів природно-заповідного фонду, природоохоронного, рекреаційного та оздоровчого призначення.

4. Відведення земель для сільськогосподарських підприємств, організацій, установ і громадян власність і користування.

Склад і зміст проектів (схем) землевпорядкування території сільських і селищних рад. Складання проектів створення сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань. Особливості проектів відведення земельних ділянок.

5. Впорядкування землеволодінь сільськогосподарських підприємств.

Поняття удосконалення землекористувань і землеволодінь. Види недоліків у землекористуваннях і землеволодіннях і шляхи усунення. Порядок розробки проекту і його еколого-економічне обґрунтування.

6. Формування землекористувань та землеволодінь несільськогосподарського призначення.

Завдання і зміст проектів відведення земель для несільськогосподарських потреб. Землі несільськогосподарського призначення. Складові частини проекту.

7. Організація територій природно-заповідного фонду.

Природно-заповідні території як об'єкт охорони. Зонування територій природно-заповідного фонду. Організація території земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

8. Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок для різних потреб.

Формування земельної ділянки як землевпорядна дія. Склад проекту щодо відведення земельної ділянки. Норми відведення земельних ділянок для різних потреб. Обґрунтування розміру і конфігурації земельної ділянки. Формування складу земельних угідь земельної ділянки.

9. Інвентаризація земель.

Картографічна і планова основа для проведення інвентаризації. Точність вимірювань при інвентаризації. Формування кадастрового та інвентарного плану. Формування зведеного інвентарного плану. Технічна документація із інвентаризації.

10. Зміст та значення робочого проектування.

Суть та завдання робочого проектування. Види та класифікація робочих проектів. Структурні частини та елементи. Методика складання та обґрунтування робочих проектів, етапи проектування.

11. Природно-сільськогосподарське районування земель при здійсненні землевпорядного процесу.

Властивості землі, що використовують в землевпорядному процесі. Природно-сільськогосподарське районування земель. Особливо цінні ґрунти.

12. Особливості землевпорядкування в районах розвинутої ерозії ґрунтів.

Поняття про види ерозії та форми їх виявлення. Завдання щодо боротьби з ерозією ґрунтів. Протиерозійна організація території в районах з вітровою та водною ерозією ґрунтів. Схеми і проекти протиерозійних заходів.

13. Особливості упорядкування території в районах із зрошуваним та осушуваним землеробством.

Значення зрошення. Особливості внутрігосподарського землеустрою в районі зрошувального землеробства. Значення осушення земель. Особливості внутрішньогосподарського землеустрою.

14. Особливості організації території в районах техногенного забруднення земель.

Техногенне забруднення земель України і необхідність землеустрою. Методика виявлення і оцінювання забруднених територій для цілей землеустрою.

15. Особливості формування землекористування та організації території в передгірських та гірських районах Карпат і Криму.

Особливості землеустрою в передгірських та гірських районах Карпат і Криму. Оцінювання природно-ресурсного потенціалу та інвестиційна привабливість землекористування.

16. Основні напрями економічного та соціального розвитку України. Значення раціонального використання земель та екобезпечної системи землекористування. Роль землеустрою щодо територіальної організації виробництва і раціонального використання земель. Землевпорядне проектування як навчальна дисципліна, її зв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

17. Поняття, завдання і зміст проведення внутрішньогосподарського землеустрою. Завдання і вимоги до проведення внутрішньогосподарського землеустрою. Складові частини та елементи проекту.

18. Підготовчі та обстежувальні роботи при внутрішньогосподарському землеустрої. Камеральна землевпорядна підготовка. Польові підготовчі роботи. Поняття і зміст завдання для розробки проекту.

19. Організація виробничих підрозділів і розміщення господарських центрів. Поняття організаційно-виробничої структури аграрного підприємства. Виробничі підрозділи. Виробничі центри.

20. Планування використання земель у населених пунктах. Основні принципи і зміст забудови населених пунктів. Розміщення житлової зони. Планування виробничої зони.

21. Розміщення внутрішньогосподарських доріг, інженерних споруд та об'єктів. Завдання і зміст розміщення шляхів і об'єктів інженерного оснащення території. Методика складання проекту розміщення шляхів. Види об'єктів інфраструктури. Розміщення меліоративних і водогосподарських об'єктів та їх вплив на організацію території.

22. Організація угідь і системи сівозмін. Поняття про організацію угідь. Угіддя та їх класифікація. Трансформація угідь та її види. Встановлення складу і площі угідь. Поняття про сівозміни, система сівозмін, види, типи сівозмін. Проектування ґрунтозахисних, спеціальних, кормових та польових сівозмін.

23. Впорядкування території сівозмін. Розміщення полів і робочих ділянок. Розміщення дорожньої мережі. Розміщення захисних лісосмуг. Розміщення водних джерел, польових станів.

24. Впорядкування території природних кормових угідь. Організація пасовищезмін. Особливості впорядкування території культурних пасовищ. Впорядкування території сінокосів.

25. Впорядкування території багаторічних плодових насаджень. Зміст і завдання влаштування території багаторічних насаджень. Розміщення порід і сортів. Вимоги до розміщення кварталів. Розміщення доріг і захисних лісосмуг, водних джерел, господарських дворів. Впорядкування виноградників, ягідників та полуничних сівозмін.

26. Особливості землеустрою новостворених сільськогосподарських підприємств при різних формах власності (фермерських господарств). Завдання та зміст організації території фермерського господарства. Розміщення садиби фермера на території господарства. Розміщення дорожньої мережі та інших елементів інженерної інфраструктури. Організація угідь та їх розміщення на території господарства. Обґрунтування системи використання угідь та проекту впорядкування їх території.

27. Комплексне обґрунтування проектів внутрішньогосподарського землеустрою. Поняття економічної ефективності. Соціальна ефективність і її показники. Поняття екологічної ефективності.

28. Оформлення, розгляд і затвердження проекту. Особливості оформлення проекту внутрігосподарського землеустрою. Розгляд і затвердження проекту внутрігосподарського землеустрою.

29. Зміст і значення робочого проектування в землеустрою.

Загальні положення про розробку проектної документації. Завдання і зміст робочого проектування, його зв'язок з іншими дисциплінами. Зміст робочого проекту та порядок його розробки, погодження і затвердження.

30. Особливості впорядкування території в умовах зрошення.

Види і способи зрошення. Вимоги до ділянок, які залучаються до зрошення. Порядок розробки проектів землевпорядкування в умовах зрошення земель. Проектування пользахисних лісосмуг. Проектування польових доріг.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Землеустрій

Основна література

1. Земельний кодекс України. 2001 р.- Київ ТОВ «ЦЗРУ» 2017 р.
2. Закон України «Про землеустрій» - Київ ТОВ «ЦЗРУ» 2017 р.
3. В.М.Кривов, Р.В.Тихенко, І.П.Гетьманчик Основи землевпорядкування. Київ 2009
4. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій / А.М.Третяк/- Київ ТОВ «ЦЗРУ» - 2008.- с 575.
5. Загальнодержавна програма охорони і використання землі. Київ - 2005 р.
6. Конституція України 1996 р.- м. Київ ТОВ «ЦЗРУ» 2016 р.
7. Довідник із землеустрою/ Л.Я. Новаковський, Д.І. Бабміндра.-Київ: Аграрна наука, 2015 - 491.
8. Умовні знаки для топографічних карт масштабів 1:5000 - 1:500.
9. М.О.Володін. Основи земельного кадастру. Київ, 2000. - 320с.
10. Committee on Human Settlements. Ministerial Meeting, Geneva, 19 September 2000;
11. Податковий кодекс від 02.12.2010 р. №2755-VI Порядок ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051.
12. Закон України «Про державну землевпорядну експертизу», від 17.06.2004 року №1808- IV.

Допоміжна література

1. Кульбака О.М. Розвиток продуктивних сил регіону на основі ефективного використання земельних ресурсів/ О.М. Кульбака, А.Я. Сохнич [монографія] 2015 р.-168 с.
2. Кульбака О. М. Аспекти управління земельними ресурсами на регіональному рівні : наукова брошура / А. Я. Сохнич, О. М. Кульбака– Львів : Арал, 2014. – 68 с.
3. Кульбака О.М. Обґрунтування механізмів управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки / А. Я. Сохнич, М. С. Богіра, М. В. Смолярчук, О.М. Кульбака, В. М. Кульбака [монографія], 2016 р.-181 с.

Геодезія

Основна література

1. Математичне оброблення геодезичних вимірів : підручник / С.П. Войтенко, Р.В. Шульц, О.Й. Кузьмич, Ю.В. Кравченко ; за ред. С.П. Войтенка. – К. : Знання, 2015. – 654 с.
2. Герасимов А.П. Спутниковые геодезические сети / А.П. Герасимов. – М. : Проспект, 2012. – 176 с.
3. Островський А.Л. Геодезія, частина II: Підручник для вузів / А. Л. Островський, О. І. Мороз, В. Л. Тарнавський ; за заг. ред. А. Л.Островського. – Львів : НУ «Львівська політехніка», 2008. – 564 с.
4. Геодезія. Частина I. Друге видання випр.та доп. / За заг.ред. С.Г. Могильного та С.П. Войтенко. – Донецьк, 2003. – 458 с.

5. Новак Б.І., Порицький Г.О., Рафальська Л.П. / Геодезія: Підручник. – 2-ге вид. перер. та доповн. – К.: «Арістей», 2008. – 284 с.
6. Войтенко С. П. Інженерна геодезія: Підручник / С. П. Войтенко. – Київ : Знання, 2009. – 557 с.
7. Маслов А. В., Гордеев А. В., Батраков Ю. Г. Геодезія. – М.: Колос, 2006. – 598 с.
8. Поклад Г.Г. Геодезія : учебное пособие для вузов/ Г.Г. Поклад, С.П. Гриднев. – М.: Академический Проект, 2007. – 592 с.
9. Геодезичні роботи при землеустрої: Навч. посібник / В.Б. Балакірський, М.В. Червоний, О.Я. Петренко, М.М. Гарбуз. За ред. В.Б. Балакірського / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2008. - 226 с.
10. Геодезія и маркшейдерия / В.Н. Попов, В.А. Букринский, П.Н. Бруевич и др.: Учебник для вузов. – 2-е изд., стер. – М.: Издательство «Горная книга», Издательство Московского государственного горного университета, 2007. – 453 с.
11. Попов В. Н. Геодезія / В. Н. Попов, С. И. Чекалин – М.: Горная книга, 2012. – 723.
12. Геодезичні роботи при землеустрої: Навч. посібник / В.Б. Балакірський, М.В. Червоний, О.Я. Петренко, М.М. Гарбуз. За ред. В.Б. Балакірського / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2008. - 226 с.
- 13.

Допоміжна література

1. Артамонов Б. Б. Топографія з основами картографії [Текст] : навч. пос. / Б. Б. Артамонов, В. П. Штангрет. – Львів : Новий Світ-2000, 2008. – 248 с.
2. Ратушняк Г.С. Топографія с основами картографії. К.: Центр навчальної літератури. 2003. – 208 с.
3. Бурим Ю. В. Топографія: учебное пособие. Ставрополь: СКФУ, 2015. – 116 с.
4. Основы геодезии и топография местности: учебное пособие Кузнецов О. Ф. Оренбург: «Экспресс-печать», 2014. – 289.
5. Гребенюк Т.М. та ін. Військова топографія: Навчальний посібник – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2008. – 384 с.

Землевпорядні вишукування і проектування

Основна література

1. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи. – К.: Урожай, 1998. – 816с.
2. Мартянов В.П., Соловйов М.Ф., Токар А.В., Шиян В.Й. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства: Методичні рекомендації. – Харків: ХДАУ, 2001.
3. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. Методичні рекомендації щодо процедури відновлення прав громадян на земельну частку (пай). – К.: ІЗУ УААН, 2000.
4. Новаковський Л.Я., Третяк А.М. Основні положення концепції розвитку земельної реформи в Україні. – К.: ІЗУ УААН, 2000.
5. Пастернак В.І. Проблеми формування землекористувань сільськогосподарських підприємств в умовах ринкової економіки: Монографія. – Львів: ЛДАУ, 2000.
6. Ступень М.Г. Використання земель населених пунктів: Монографія. – Львів: ЛДАУ, 2000.
7. Схема землевпорядкування міста (план земельно-господарського устрою міста). Тимчасові науково-методичні рекомендації. – Львів: ЛДАУ, 2000.
8. Новаковський Л.Я., Добряк Д.С., Третяк А.М. тимчасові рекомендації щодо складання проектів встановлення меж землекористувань наукових установ, дослідних господарств, підприємств і організацій. УААН. – К.: ІЗУ УААН, 2002.
9. Третяк А.М. Землеустрій землекористувань асоціацій особистих селянських і фермерських господарств: Методичні рекомендації. – К.: ІЗУ УААН, 2003.
10. Третяк А.М. Наукові основи землеустрою: Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002.
11. Третяк А.М. Землевпорядне проектування. – К.: ІЗУ УААН, 2006.
12. Кривов В.М. «Основы землевпорядкування: навч. посіб. Для підготовки бакалаврів у вищ. Навч. закл. II-IV рівнів акредитації / - К.: Урожай, 2008. – 324 с.

Допоміжна література

1. Земельні відносини в Україні. Організаційно-правовий механізм. Під заг. ред. д.е.н. А.С. Даниленка. -Київ: КІС., 2001. - 128 с.
2. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. - К: Урожай, 1998. – 816 с.
3. Землепорядна наука, виробництву і освіта ХХІ століття: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 20 квітня 2001 р.) - К.: Інститут землеустрою УААН. - 288 с.
4. Землеустроительное проектирование /С.Н. Волков, В.П. Троицкий, Н.Г. Конокотин и др.; Под ред.С.Н. Волкова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М: Колос, 1998. – 632 с.
5. Землеустройство колхозов й совхозов /Г.И. Горохов, Л.Я. Новаковский, И.М. Стативка, Л.К. Бойко й др.; Под ред. Г.И. Горохова - 3 изд., доп й перераб. - К.: Урожай, 1985. -216 с.
6. Лозовой А. Т. Межхозяйственное землеустройство у условиях развития агропромышленного комплекса: Учебн. пособие /Харк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. Харьков, 1988. - 62 с.
7. Мартыянов В.П., Соловйов М.Ф., Токар А.В., Шиян В.Й. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства (методичні рекомендації) Навчальний посібник /Харк. держ.аграр. ун-т - Харків, 2001. - 262 с.
9. Пастернак В.І. Проблеми формування землекористувань сільськогосподарських підприємств в умовах ринкової економіки: Монографія. - Львів, 2000. – 212 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Міністерство аграрної політики та продовольства України <http://www.minagro.kiev.ua/>
3. Державний комітет України із земельних ресурсів <http://www.dkzr.gov.ua>
4. «Ліга» (законодавство, форум з питань застосування законодавства, в. т.ч. земельного): www.liga.net
5. ІАЦ «БІТ» – <http://www.legal.com.ua>
6. ЗАТ НІЦ «Леонорм» (нормативні документи зі стандартизації) - <http://www.leonorm.com.ua>
7. інтернет-сторінка з нормативними документами у галузі будівництва - <http://document.org.ua>
8. ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні» («Моя Земля») - інформаційна підтримка земельної реформи в Україні –<http://myland.org.ua>
9. Асоціація «Земельна спілка України» (заснована групою землевпорядних організацій та установ): <http://zsu.org.ua>
10. Асоціація міст України (посилання на локальні нормативно-правові акти з питань регулювання земельних відносин) –www.auc.org.ua
11. Міжнародна благодійна організація «Екологія-Право-Людина» - <http://epl.org.ua>
12. Український центр менеджменту землі та ресурсів (проект технічної допомоги, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку; надає супутникові фотокарти) – <http://www.ulrmc.org.ua>
13. Центральне бюро Міжнародної Асоціації Геодезії - www.iag-aig.org
14. Форум землевпорядників України - <http://www.zemres.com>
15. Сервер на екологічну тематику – <http://proeco.visti.net>
16. Український науково-дослідний інститут проектування міст «ДІПРОМІСТО» (інформація з планування та забудови територій) -www.dipromisto.gov.ua
17. Український земельний ринок України (інформаційно-аналітичний портал) – www.land-ukraine.com